

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (pierwsza izba)

z dnia 22 września 2022 r.*

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (UE) nr 604/2013 – Ustalenie państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej – Artykuły 27 i 29 – Przekazanie zainteresowanej osoby do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie jej wniosku – Zawieszenie przekazania z powodu pandemii COVID-19 – Niemożność dokonania przekazania – Ochrona sądowa – Skutki dla terminu na przekazanie

W sprawach połączonych C-245/21 i C-248/21

mających za przedmiot dwa wnioski o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożone przez Bundesverwaltungsgericht (federalny sąd administracyjny, Niemcy) postanowieniami z dnia 26 stycznia 2021 r., które wpłynęły do Trybunału w dniu 19 kwietnia 2021 r., w postępowaniach:

Bundesrepublik Deutschland

przeciwko

MA (C-245/21),

PB (C-245/21),

LE (C-248/21),

TRYBUNAŁ (pierwsza izba),

w składzie: A. Arabadjiev, prezes izby, L. Bay Larsen (sprawozdawca), wiceprezes Trybunału, pełniący obowiązki sędziego pierwszej izby, I. Ziemele, P.G. Xuereb i A. Kumin, sędziowie,

rzecznik generalny: P. Pikamäe,

sekretarz: R. Stefanova-Kamisheva, administratorka,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 9 marca 2022 r.,

* Język postępowania: niemiecki.

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu MA i PB – A. Petzold, Rechtsanwalt,
- w imieniu rządu niemieckiego – J. Möller i R. Kanitz, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu szwajcarskiego – S. Lauper, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej – A. Azéma i G. von Rintelen, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 2 czerwca 2022 r.,

wydaje następujący

Wyrok

- 1 Oba wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczą wykładni art. 27 ust. 4 i art. 29 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (Dz.U. 2013, L 180, s. 31, zwanego dalej „rozporządzeniem Dublin III”).
- 2 Owe wnioski o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zostały złożone w ramach sporów między Bundesrepublik Deutschland (Republiką Federalną Niemiec) a MA, PB (sprawa C-245/21) i LE (sprawa C-248/21) w przedmiocie decyzji wydanych przez Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (urząd federalny ds. migracji i uchodźców, Niemcy) (zwany dalej „urzędem”) uznających za niedopuszczalne ich wnioski o udzielenie azylu, stwierdzających brak podstaw stojących na przeszkodzie ich wydaleniu, nakazujących ich wydalenie do Włoch i zakazujących im wjazdu i pobytu.

Ramy prawne

Prawo Unii

- 3 Motywy 4 i 5 rozporządzenia Dublin III mają następujące brzmienie:
  - „(4) W konkluzjach [Rady Europejskiej] z Tampere [z dni 15 i 16 października 1999 r.] stwierdzono także, że [wspólny europejski system azylowy] powinien zostać uzupełniony, w krótkim terminie, o precyzyjną i sprawną metodę ustalania, które państwo członkowskie jest odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie azylu.
  - (5) Metoda taka powinna być oparta na kryteriach obiektywnych i sprawiedliwych, zarówno dla państw członkowskich, jak i dla zainteresowanych osób. W szczególności powinna ona umożliwiać szybkie ustalenie odpowiedzialnego państwa członkowskiego, tak by zagwarantować skuteczny dostęp do procedur udzielania ochrony międzynarodowej i nie powinna zagrażać celowi, jakim jest szybkie rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej”.

4 Artykuł 27 ust. 3 i 4 tego rozporządzenia stanowi:

„3. Na użytek odwołań lub wniosków o ponowne rozpoznanie dotyczących decyzji o przekazaniu, państwa członkowskie określają w swoim prawie krajowym, że:

- a) odwołanie lub wniosek o ponowne rozpoznanie daje zainteresowanej osobie prawo do pozostania w zainteresowanym państwie członkowskim do czasu rozstrzygnięcia odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie; lub
- b) następuje automatyczne zawieszenie przekazania, a zawieszenie to wygasa po upływie pewnego rozsądnego okresu, w którym sąd – po dokonaniu dokładnej i wnikliwej analizy wniosku – podejmuje decyzję, czy odwołanie lub wniosek o ponowne rozpoznanie powoduje zawieszenie przekazania; lub
- c) zainteresowanej osobie daje się możliwość złożenia do sądu w rozsądnym terminie wniosku o zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu do czasu rozstrzygnięcia odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie. Państwa członkowskie zapewniają skuteczny środek zaskarżenia, zawieszając przekazanie do czasu podjęcia decyzji w sprawie pierwszego wniosku o zawieszenie. Wszelkie decyzje w sprawie tego, czy zawiesić wykonanie decyzji o przekazaniu, są podejmowane w racjonalnym terminie, pozwalającym jednak na dokładną i wnikliw[ą] analizę wniosku o zawieszenie wykonania. Decyzja o niezawieszaniu wykonania decyzji o przekazaniu zawiera uzasadnienie.

4. Państwa członkowskie mogą postanowić, że właściwe organy, działając z urzędu, mogą podjąć decyzję o zawieszeniu wykonania decyzji o przekazaniu do czasu rozstrzygnięcia odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie”.

5 Artykuł 28 ust. 3 akapit trzeci wspomnianego rozporządzenia przewiduje:

„Jeżeli osoba została zatrzymana na podstawie niniejszego artykułu, jej przekazanie z wnioskującego państwa członkowskiego do odpowiedzialnego państwa członkowskiego następuje tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe, a najpóźniej w ciągu sześciu tygodni od zaakceptowania przez inne państwo członkowskie – wprost lub nie wprost [w sposób dorozumiany] – wniosku o przejęcie lub wtórne przejęcie zainteresowanej osoby lub od ustania zawieszenia przekazania na skutek odwołania lub wniosku o ponowne rozpoznanie zgodnie z art. 27 ust. 3”.

6 Artykuł 29 ust. 1 i 2 tego rozporządzenia brzmi następująco:

„1. Przekazanie osoby ubiegającej się o azyl [...] z wnioskującego państwa członkowskiego do odpowiedzialnego państwa członkowskiego jest przeprowadzane zgodnie z prawem krajowym wnioskującego państwa członkowskiego, po konsultacjach między zainteresowanymi państwami członkowskimi, tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe, a najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od wyrażenia zgody na złożony przez inne państwo członkowskie wniosek [zgody przez inne państwo członkowskie na wniosek] o przejęcie lub wtórne przejęcie zainteresowanej osoby lub od ostatecznej decyzji w sprawie odwołania się lub ponownego rozpoznania, w przypadku gdy mają one skutek zawieszający, zgodnie [z] art. 27 ust. 3.

[...]

2. W przypadku gdy nie dokonano przekazania w terminie sześciomiesięcznym, odpowiedzialne państwo członkowskie zostaje zwolnione z obowiązku przejęcia lub wtórnego przejęcia zainteresowanej osoby, a odpowiedzialność zostaje przeniesiona na wnioskujące państwo członkowskie. Termin ten może być przedłużony do maksymalnie jednego roku, jeżeli przekazania nie można było przeprowadzić w związku z uwięzieniem zainteresowanej osoby, lub do maksymalnie osiemnastu miesięcy, jeżeli zainteresowana osoba uciekła”.

Prawo niemieckie

- 7 Paragraf 80 ust. 4 Verwaltungsgerichtsordnung (ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi) przewiduje, że organ, który wydał akt administracyjny, może w niektórych przypadkach zawiesić wykonanie tego aktu, o ile przepisy prawa federalnego nie stanowią inaczej.

Postępowania główne i pytania prejudycjalne

Sprawa C-245/21

- 8 W listopadzie 2019 r. MA i PB złożyli wnioski o udzielenie azylu w Niemczech.
- 9 Z uwagi na fakt, że weryfikacja w systemie Eurodac wykazała, że wjechali oni nielegalnie na terytorium Republiki Włoskiej i zostali zarejestrowani w tym państwie członkowskim jako osoby ubiegające się o ochronę międzynarodową, urząd wystąpił w dniu 19 listopada 2019 r. z wnioskiem do organów włoskich o przejęcie MA i PB na podstawie rozporządzenia Dublin III.
- 10 Organy włoskie pozostawiły wspomniany wniosek o przejęcie bez odpowiedzi.
- 11 Decyzją z dnia 22 stycznia 2020 r. urząd uznał wnioski MA i PB o udzielenie azylu za niedopuszczalne, stwierdził brak podstaw stojących na przeszkodzie ich wydaleniu, nakazał ich wydalenie do Włoch oraz wydał w stosunku do nich zakazy wjazdu i pobytu.
- 12 MA i PB wnieśli w dniu 1 lutego 2020 r. skargę na tę decyzję urzędu do właściwego Verwaltungsgericht (sądu administracyjnego, Niemcy). PB ponadto zawarł w skardze wniosek o zawieszenie wykonania wspomnianej decyzji. Wniosek ten został oddalony w dniu 11 lutego 2020 r.
- 13 Decyzją z dnia 8 kwietnia 2020 r. urząd zawiesił do odwołania wykonanie nakazów wydalenia z terytorium na mocy § 80 ust. 4 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III na tej podstawie, że w związku z rozwojem pandemii COVID-19 przekazania MA i PB nie były możliwe.
- 14 Wyrokiem z dnia 14 sierpnia 2020 r. Verwaltungsgericht (sąd administracyjny), do którego skierowano skargę, uchylił decyzję urzędu z dnia 22 stycznia 2020 r. Wyrok ten oparto na stwierdzeniu, że przy założeniu, iż Republika Włoska była odpowiedzialna za rozpatrzenie wniosków MA i PB o udzielenie azylu, wspomniana odpowiedzialność została przeniesiona na Republikę Federalną Niemiec z uwagi na upływ terminu na przekazanie, o którym mowa w art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III, jako że decyzja urzędu z dnia 8 kwietnia 2020 r. nie doprowadziła do przerwania biegu wspomnianego terminu.

- 15 Republika Federalna Niemiec wniosła do Bundesverwaltungsgericht (federalnego sądu administracyjnego, Niemcy) skargę rewizyjną od wyroku z dnia 14 sierpnia 2020 r.

Sprawa C-248/21

- 16 W sierpniu 2019 r. LE złożył wniosek o udzielenie azylu w Niemczech.
- 17 Z uwagi na fakt, że weryfikacja w systemie Eurodac wykazała, że w dniu 7 czerwca 2017 r. złożył on wniosek o ochronę międzynarodową we Włoszech, urząd wystąpił do organów włoskich z wnioskiem o wtórne przejście LE na podstawie rozporządzenia Dublin III.
- 18 Organy włoskie zaakceptowały wspomniany wniosek o wtórne przejście.
- 19 Urząd uznał wniosek LE o udzielenie azylu za niedopuszczalny, stwierdził brak podstaw stojących na przeszkodzie jego wydaleniu, nakazał jego wydalenie do Włoch oraz wydał w stosunku do niego zakaz wjazdu i pobytu.
- 20 W dniu 11 września 2019 r. LE wniósł skargę na wspomnianą decyzję urzędu do właściwego Verwaltungsgericht (sądu administracyjnego). Ponadto zawarł on w skardze wniosek o zawieszenie wykonania wspomnianej decyzji. Wniosek ten został oddalony w dniu 1 października 2019 r.
- 21 Pismem z dnia 24 lutego 2020 r. organy włoskie powiadomiły organy niemieckie, że ze względu na pandemię COVID-19 przekazania do i z Włoch na podstawie rozporządzenia Dublin III nie będą już następować.
- 22 Decyzją z dnia 25 marca 2020 r. urząd zawiesił do odwołania wykonanie nakazu wydalenia z terytorium na mocy § 80 ust. 4 ustawy o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III na tej podstawie, że w związku z rozwojem pandemii COVID-19 przekazanie LE nie jest możliwe.
- 23 Po oddaleniu w dniu 4 maja 2020 r. drugiego wniosku o zawieszenie decyzji o przekazaniu wydanej wobec LE rozpoznający sprawę Verwaltungsgericht (sąd administracyjny) wyrokiem z dnia 10 czerwca 2020 r. uchylił tę decyzję. Wspomniany wyrok oparto na podstawach analogicznych do podstaw wskazanych w wyroku wspomnianym w pkt 14 niniejszego wyroku.
- 24 Republika Federalna Niemiec wniosła do Bundesverwaltungsgericht (federalnego sądu administracyjnego) skargę rewizyjną od wyroku z dnia 10 czerwca 2020 r.

Rozważania wspólne dla obu spraw

- 25 Sąd odsyłający uważa w niniejszym przypadku, że wniesione do niego skargi można uwzględnić tylko w razie ustalenia, po pierwsze, że zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu uzasadnione praktyczną niemożnością przekazania spowodowaną pandemią COVID-19 mieści się w zakresie stosowania art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III, po drugie, że takie zawieszenie może w rezultacie prowadzić do przerwania biegu terminu na przekazanie przewidzianego w art. 29 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia, a po trzecie, że przerwanie biegu tego terminu na przekazanie jest dopuszczalne nawet wtedy, gdy sąd uprzednio oddalił wniosek o zawieszenie danej decyzji o przekazaniu.

- 26 Sąd odsyłający jest zdania, że o ile art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III wymaga, aby przewidziane w tym przepisie zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu było związane z realizacją prawa do wniesienia skargi, o tyle jego zastosowanie w sytuacjach takich jak występujące w postępowaniach głównych mogłoby ewentualnie mieć miejsce, jako że środek zaskarżenia dotyczący decyzji o przekazaniu jest nadal zawisły, a niemożność przeprowadzenia wydalenia może w świetle prawa niemieckiego wzbudzać wątpliwości co do zgodności z prawem tej decyzji. Zdaniem sądu odsyłającego należałoby jednak wziąć pod uwagę cele wspomnianego rozporządzenia, jak również odpowiednie interesy zainteresowanych osób oraz danego państwa członkowskiego, przy zachowaniu pomiędzy nimi równowagi w sytuacji sanitarnej związanej z pandemią COVID-19.
- 27 W tych okolicznościach Bundesverwaltungsgericht (federalny sąd administracyjny) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi, sformułowanymi w identyczny sposób w sprawach połączonych C-245/21 i C-248/21:
- „1) Czy administracyjne zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu, które zarządzono – z możliwością cofnięcia tego zawieszenia – jedynie wskutek faktycznej (czasowej) niemożności przekazania spowodowanej pandemią COVID-19, jest objęte zakresem stosowania art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III w ramach sądowego postępowania w sprawie środka zaskarżenia?
- 2) W razie odpowiedzi twierdzącej na pytanie pierwsze: Czy taka decyzja o zawieszeniu powoduje przerwanie biegu terminu przekazania określonego w art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III?
- 3) W razie odpowiedzi twierdzącej na pytanie drugie: Czy ma to zastosowanie również wtedy, gdy przed pojawieniem się pandemii COVID-19 sąd oddalił złożony na podstawie art. 27 ust. 3 lit. c) rozporządzenia Dublin III przez osobę ubiegającą się o ochronę wniosek o zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu do czasu zakończenia postępowania w sprawie środka zaskarżenia?”.

W przedmiocie postępowania przed Trybunałem

- 28 Postanowieniem prezesa Trybunału z dnia 7 czerwca 2021 r. rozpatrywane sprawy zostały połączone do celów etapów pisemnego i ustnego postępowania oraz wydania wyroku.
- 29 Ponadto sąd odsyłający zwrócił się do Trybunału o rozpoznanie niniejszych odesłań prejudycjalnych w trybie przyspieszonym na podstawie art. 105 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem.
- 30 Na poparcie swojego wniosku sąd odsyłający wskazuje, że szereg państw członkowskich odmówiło przeprowadzania przekazania ze względu na pandemię COVID-19 i że w związku z tą okolicznością w okresie od marca do czerwca 2020 r. urząd wydał decyzje o zawieszeniu w 20 000 przypadkach, w tym w 9303 przypadkach, w których toczyły się postępowania sądowe.

- 31 Artykuł 105 § 1 regulaminu postępowania przewiduje, że na wniosek sądu odsyłającego lub w wyjątkowych przypadkach z urzędu, jeżeli charakter sprawy wymaga niezwłocznego rozstrzygnięcia, prezes Trybunału może postanowić, po zapoznaniu się ze stanowiskiem sędziego sprawozdawcy i rzecznika generalnego, o rozpatrzeniu odesłania prejudycjalnego w trybie przyspieszonym.
- 32 W niniejszym przypadku w dniu 7 czerwca 2021 r. prezes Trybunału postanowił, po zapoznaniu się ze stanowiskiem sędziego sprawozdawcy i rzecznika generalnego, nie uwzględniać wniosku, o którym mowa w pkt 29 niniejszego wyroku.
- 33 W tym względzie należy przypomnieć, że tryb przyspieszony jest instrumentem procesowym służącym zaradzeniu nadzwyczaj pilnej sytuacji [zob. podobnie wyrok z dnia 10 marca 2022 r., *Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (Pełne ubezpieczenie zdrowotne)*, C-247/20, EU:C:2022:177, pkt 41 i przytoczone tam orzecznictwo].
- 34 Z tego względu znaczna liczba osób lub sytuacji prawnych, dla których mogą mieć znaczenie zadane pytania prejudycjalne, nie może, jako taka, stanowić wyjątkowej okoliczności mogącej uzasadnić zastosowanie trybu przyspieszonego (zob. podobnie wyrok z dnia 28 kwietnia 2022 r., *Caruter*, C-642/20, EU:C:2022:308, pkt 22 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 35 W związku z tym wskazana przez sąd odsyłający okoliczność, że wiele osób ubiegających się o ochronę międzynarodową znalazło się w sytuacji porównywalnej z sytuacją wnioskodawców w postępowaniach głównych, nie może sama w sobie uzasadniać zastosowania tego trybu.
- 36 Ponadto, o ile wspomniany tryb mógł zostać zastosowany w wyjątkowej sytuacji kryzysowej w celu usunięcia w jak najkrótszym terminie niepewności niekorzystnej dla prawidłowego funkcjonowania europejskiego systemu azylowego (zob. podobnie postanowienia prezesa Trybunału: z dnia 15 lutego 2017 r., *Jafari*, C-646/16, niepublikowane, EU:C:2017:138, pkt 15; z dnia 15 lutego 2017 r., *Mengesteab*, C-670/16, niepublikowane, EU:C:2017:120, pkt 16), z informacji przedstawionych przez sąd odsyłający nie wynika, że funkcjonowanie tego systemu jest znacznie utrudnione w oczekiwaniu na odpowiedź Trybunału na zadane pytania.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

W przedmiocie pytań pierwszego i drugiego

- 37 Poprzez pytania pierwsze i drugie w sprawach C-245/21 i C-248/21, które należy rozpatrzyć łącznie, sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 27 ust. 4 i art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III należy interpretować w ten sposób, że bieg terminu na przekazanie przewidzianego w tym ostatnim przepisie zostaje przerwany, gdy właściwe organy państwa członkowskiego wydają, opierając się na tym art. 27 ust. 4, możliwą do cofnięcia decyzję o zawieszeniu wykonania decyzji o przekazaniu na tej podstawie, że wykonanie to jest praktycznie niemożliwe ze względu na pandemię COVID-19.
- 38 Artykuł 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III przewiduje, że przekazanie zainteresowanej osoby do odpowiedzialnego państwa członkowskiego jest przeprowadzane tak szybko, jak to jest praktycznie możliwe, a najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od wyrażenia zgody przez inne

państwo członkowskie na wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie lub od ostatecznej decyzji w sprawie odwołania się, w przypadku gdy ma ono skutek zawieszający, zgodnie z art. 27 ust. 3 tego rozporządzenia.

- 39 Zgodnie z art. 29 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia, w przypadku gdy nie dokonano przekazania w terminie sześciu miesięcy, państwo członkowskie odpowiedzialne za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej zostaje zwolnione z obowiązku przejęcia lub wtórnego przejęcia danej osoby, a odpowiedzialność zostaje przeniesiona na wnioskujące państwo członkowskie.
- 40 O ile z przepisów tych wynika, że prawodawca Unii zamierzał sprzyjać szybkiemu wykonaniu decyzji o przekazaniu, o tyle jednak wykonanie to może w niektórych przypadkach zostać zawieszane.
- 41 Artykuł 27 ust. 3 rozporządzenia Dublin III wymaga zatem, aby państwa członkowskie zapewniły zainteresowanym osobom środek zaskarżenia, który może prowadzić do zawieszenia wykonania wydanej wobec nich decyzji o przekazaniu.
- 42 Na mocy tego przepisu państwa członkowskie powinny określić, po pierwsze, że odwołanie od decyzji o przekazaniu daje zainteresowanej osobie prawo do pozostania w państwie członkowskim, które wydało tę decyzję, do czasu rozstrzygnięcia odwołania, albo, po drugie, że w następstwie wniesienia odwołania od decyzji o przekazaniu następuje automatyczne zawieszenie przekazania na rozsądny okres, w którym sąd podejmuje decyzję, czy odwołanie powoduje zawieszenie przekazania, albo, po trzecie, że zainteresowanej osobie daje się możliwość wniesienia środka prawnego mającego na celu uzyskanie zawieszenia wykonania decyzji o przekazaniu do czasu rozstrzygnięcia odwołania od tej decyzji.
- 43 Ponadto art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III stanowi, że państwa członkowskie mogą postanowić, że właściwe organy, działając z urzędu, mogą podjąć decyzję o zawieszeniu wykonania decyzji o przekazaniu do czasu rozstrzygnięcia odwołania wniesionego od tej decyzji.
- 44 W przypadku gdy zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu wynika z zastosowania art. 27 ust. 3 tego rozporządzenia, jego art. 29 ust. 1 stanowi, że termin na przekazanie biegnie nie od chwili wyrażenia zgody na wniosek o przejęcie lub wtórne przejęcie, lecz, w drodze odstępstwa, od ostatecznej decyzji w sprawie odwołania wniesionego od decyzji o przekazaniu.
- 45 O ile art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III nie odnosi się bezpośrednio do przypadku wynikającego z art. 27 ust. 4 tego rozporządzenia, w którym to przypadku zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu jest następstwem decyzji podjętej przez właściwe organy, o tyle z orzecznictwa Trybunału wynika jednak, że ze względu na podobieństwo sformułowań użytych w art. 28 ust. 3 akapit trzeci i w art. 29 ust. 1 akapit pierwszy wspomnianego rozporządzenia oraz ze względu na to, że oba te przepisy mają na celu określenie terminu, w jakim musi zostać przeprowadzone przekazanie, wspomniane przepisy należy interpretować w ten sam sposób (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2017 r., Khir Amayry, C-60/16, EU:C:2017:675, pkt 70).
- 46 W tych okolicznościach należy przypomnieć, że Trybunał orzekł już w odniesieniu do art. 28 ust. 3 akapit trzeci rozporządzenia Dublin III, że przesunięcie rozpoczęcia biegu terminu na przekazanie, w przypadku nadania skutku zawieszającego zgodnie z art. 27 ust. 3 tego rozporządzenia, wynika z faktu, że tak długo, jak utrzymuje się skutek zawieszający odwołania od decyzji o przekazaniu, przeprowadzenie tego przekazania jest siłą rzeczy niemożliwe, wobec czego

przewidziany w tym celu termin może w takim wypadku rozpocząć swój bieg jedynie wówczas, gdy zasadniczo uzgodniono i zapewniono przyszłą realizację przekazania, a do uzgodnienia pozostaje tylko sposób jego przeprowadzenia, w więc z chwilą ustania owego skutku zawieszającego (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2017 r., *Khiri Amayry*, C-60/16, EU:C:2017:675, pkt 55).

- 47 Gdy zaś zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu do czasu rozpatrzenia odwołania wniesionego od tej decyzji jest następstwem decyzji podjętej przez właściwe organy na mocy art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III, osoba, której wspomniana decyzja dotyczy, znajduje się w sytuacji całkowicie porównywalnej z sytuacją osoby, której odwołanie ma skutek zawieszający z mocy ustawy lub wskutek orzeczenia sądowego, na podstawie art. 27 ust. 3 tego rozporządzenia (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2017 r., *Khiri Amayry*, C-60/16, EU:C:2017:675, pkt 68).
- 48 Ponadto, gdyby art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III należało interpretować w ten sposób, że w sytuacji gdy właściwy organ korzysta z możliwości przewidzianej w art. 27 ust. 4 tego rozporządzenia, termin na przeprowadzenie przekazania również powinien być liczony od chwili zaakceptowania wniosku o przejście lub wtórne przejście, ten ostatni przepis byłby w znacznym stopniu pozbawiony skuteczności (*effet utile*), gdyż nie można by go zastosować bez ryzyka, że przeprowadzenie przekazania w terminach określonych we wspomnianym rozporządzeniu byłoby niemożliwe (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2017 r., *Khiri Amayry*, C-60/16, EU:C:2017:675, pkt 71).
- 49 W związku z tym art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III, podobnie jak art. 28 ust. 3 akapit trzeci tego rozporządzenia, należy interpretować w ten sposób, że gdy odwołanie od decyzji o przekazaniu ma skutek zawieszający zgodnie z art. 27 ust. 4 tego rozporządzenia, termin na przekazanie biegnie od dnia wydania ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie tego odwołania, tak że wykonanie decyzji o przekazaniu powinno nastąpić najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od wydania ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie wspomnianego odwołania.
- 50 Takie rozwiązanie może jednak znaleźć zastosowanie jedynie o tyle, o ile decyzja o zawieszeniu wykonania decyzji o przekazaniu została wydana przez właściwe organy w granicach zakresu stosowania art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III.
- 51 W celu określenia granic tego zakresu stosowania należy wziąć pod uwagę brzmienie tego przepisu, kontekst, w jaki się on wpisuje, oraz cele regulacji, której część on stanowi (zob. podobnie wyrok z dnia 24 marca 2022 r., *Autoriteit Persoonsgegevens*, C-245/20, EU:C:2022:216, pkt 28 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 52 W tym względzie należy w pierwszej kolejności podkreślić, że jak zauważył rzecznik generalny w pkt 50 i 51 opinii, z samego brzmienia art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III wynika, że stosowanie tego przepisu jest ściśle związane ze skorzystaniem przez zainteresowaną osobę ze środka odwoławczego od decyzji o przekazaniu, ponieważ zawieszenie, o którym postanowiły te organy, powinno nastąpić „do czasu rozpatrzenia odwołania”.
- 53 Co się tyczy w drugiej kolejności kontekstu, w jaki wpisuje się art. 27 ust. 4 tego rozporządzenia, należy stwierdzić, że przepis ten należy do sekcji IV rozdziału VI wspomnianego rozporządzenia, zatytułowanej „Gwarancje proceduralne”.

- 54 Ponadto przepis ten jest zamieszczony w artykule zatytułowanym „Środki zaskarżenia”, następuje po ustępie poświęconym skutkowi zawieszającemu odwołania od decyzji o przekazaniu i uzupełnia ten ustęp, zezwalając państwom członkowskim na umożliwienie właściwym organom zawieszania wykonania decyzji o przekazaniu w przypadkach, w których zawieszenie następujące po wniesieniu odwołania nie wynikałoby ani z mocy ustawy, ani z orzeczenia sądowego.
- 55 Ponadto, jak wskazano w pkt 49 niniejszego wyroku, z powiązania art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III z art. 29 ust. 1 tego rozporządzenia wynika, że nadany w ten sposób skutek zawieszający bezwzględnie ustaje wraz z wydaniem ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie odwołania wniesionego od decyzji o przekazaniu, ponieważ ów art. 29 ust. 1 nie zawiera norm mających regulować obliczanie terminu na przekazanie, na wypadek gdyby zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu zostało uchylone przez właściwe organy przed rozstrzygnięciem odwołania od tej decyzji lub po tym rozstrzygnięciu.
- 56 W trzeciej kolejności, jak wynika z motywów 4 i 5 rozporządzenia Dublin III, zmierza ono do ustanowienia precyzyjnej i sprawnej metody, opartej na obiektywnych i sprawiedliwych kryteriach – zarówno dla państw członkowskich, jak i dla zainteresowanych osób – w celu szybkiego ustalenia państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, tak by zagwarantować skuteczny dostęp do procedur udzielania takiej ochrony, przy zachowaniu celu, jakim jest szybkie rozpatrywanie wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej (wyrok z dnia 19 marca 2019 r., Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, pkt 58).
- 57 Aby osiągnąć ten cel, jakim jest szybkie rozpatrywanie wniosków, prawodawca Unii w ramach postępowań w sprawie przejęcia i wtórnego przejęcia prowadzonych na podstawie rozporządzenia Dublin III ustanowił pewną liczbę wiążących terminów służących zagwarantowaniu, że procedury te będą przeprowadzane bez nieuzasadnionego opóźnienia (zob. podobnie wyrok z dnia 13 listopada 2018 r., X i X, C-47/17 i C-48/17, EU:C:2018:900, pkt 69 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 58 W szczególności sześciomiesięczny termin określony w art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III ma na celu zagwarantowanie, by zainteresowana osoba została rzeczywiście jak najszybciej przekazana do państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej, pozostawiając jednocześnie, z uwzględnieniem praktycznych komplikacji i trudności organizacyjnych, z którymi łączy się wykonanie przekazania tej osoby, czas niezbędny obydwu zainteresowanym państwom członkowskim na uzgodnienia w celu wykonania tego przekazania, a w szczególności wnioskującemu państwu członkowskiemu na określenie sposobu, w jaki nastąpi przekazanie (zob. podobnie wyrok z dnia 19 marca 2019 r., Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, pkt 59).
- 59 W świetle zaś opartego na art. 27 ust. 4 tego rozporządzenia przerywającego skutku wywoływanego przez zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu w odniesieniu do terminu na przekazanie, jak wskazano w pkt 49 niniejszego wyroku, interpretowanie tego przepisu w ten sposób, że zezwala on państwom członkowskim na umożliwienie właściwym organom zawieszania wykonania decyzji o przekazaniu z powodu pozbawionego bezpośredniego związku z ochroną sądową zainteresowanej osoby, groziłoby pozbawieniem wszelkiej skuteczności terminu na przekazanie określonego w art. 29 ust. 1 wspomnianego rozporządzenia, zmianą wynikającego z rozporządzenia Dublin III rozkładu odpowiedzialności pomiędzy państwami członkowskimi i trwałym przedłużeniem rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej.

- 60 Niemniej jednak należy również przypomnieć, że prawodawca Unii nie zamierzał poświęcić ochrony sądowej zainteresowanych osób na rzecz wymogu szybkiego rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej, a wręcz przeciwnie, znacznie rozwinął w tym rozporządzeniu gwarancje proceduralne przysługujące tym osobom w ramach opracowanego przez prawodawcę Unii systemu ustalania odpowiedzialnego państwa członkowskiego (systemu dublińskiego) (zob. podobnie wyrok z dnia 7 czerwca 2016 r., Ghezelbash, C-63/15, EU:C:2016:409, pkt 57).
- 61 W związku z tym należy uznać, że właściwe organy mogą zarządzić zawieszenie wykonania decyzji o przekazaniu zgodnie z art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III tylko wtedy, gdy okoliczności towarzyszące temu wykonaniu wskazują, że w celu zapewnienia wspomnianej osobie skutecznej ochrony sądowej należy zezwolić jej na pozostanie na terytorium państwa członkowskiego, które wydało wspomnianą decyzję, do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia w przedmiocie odwołania.
- 62 Wynika z tego, że nie można uznać, iż możliwa do cofnięcia decyzja o zawieszeniu wykonania decyzji o przekazaniu podjęta na tej podstawie, że wykonanie to jest praktycznie niemożliwe ze względu na pandemię COVID-19, może zostać wydana na mocy art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III, ponieważ podstawa ta nie wykazuje bezpośredniego związku z ochroną sądową zainteresowanej osoby.
- 63 Wskazana przez sąd odsyłający i rząd niemiecki okoliczność, że z prawa niemieckiego wynika, iż faktyczna niemożność wykonania decyzji o przekazaniu może powodować niezgodność z prawem tej decyzji, nie może podważyć tego stwierdzenia.
- 64 Po pierwsze, możliwość cofnięcia decyzji o zawieszeniu wykonania decyzji o przekazaniu wyklucza bowiem uznanie, że zawieszenie to zostało zarządzone do czasu rozstrzygnięcia odwołania od decyzji o przekazaniu i w celu zagwarantowania zainteresowanej osobie ochrony sądowej, ponieważ nie można wykluczyć, że cofnięcie wspomnianego zawieszenia nastąpi przed rozstrzygnięciem tego odwołania.
- 65 Po drugie, należy podkreślić, że prawodawca Unii nie uznał, iż praktyczną niemożność wykonania decyzji o przekazaniu należy uważać za mogącą stanowić uzasadnienie przerwania lub zawieszenia biegu terminu na przekazanie określonego w art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III.
- 66 Prawodawca ten nie zawarł bowiem w tym rozporządzeniu żadnego ogólnego przepisu przewidującego takie przerwanie lub zawieszenie.
- 67 Ponadto, co się tyczy niektórych częstych przypadków praktycznej niemożności wykonania decyzji o przekazaniu, prawodawca ten ograniczył się w art. 29 ust. 2 wspomnianego rozporządzenia do ustalenia, że termin na przekazanie może być przedłużony do maksymalnie jednego roku, jeżeli przekazania nie można było przeprowadzić w związku z uwięzieniem zainteresowanej osoby, lub do maksymalnie osiemnastu miesięcy, jeżeli zainteresowana osoba uciekła.
- 68 Oprócz zaś tego, że przepis ten przewiduje nie przerwanie lub zawieszenie biegu terminu na przekazanie, lecz jego przedłużenie, należy przypomnieć, że przedłużenie to ma charakter wyjątku i w związku z tym powinno być interpretowane ściśle, co wyklucza jego zastosowanie przez analogię do innych przypadków niemożności wykonania decyzji o przekazaniu [zob. podobnie

wyroki: z dnia 19 marca 2019 r., Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, pkt 60; a także z dnia 31 marca 2022 r., Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl i in. (Umieszczenie osoby ubiegającej się o azyl w szpitalu psychiatrycznym), C-231/21, EU:C:2022:237, pkt 54, 56].

- 69 Trybunał uznał zresztą, że sześciomiesięczny termin na przekazanie przewidziany w art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III powinien mieć zastosowanie w sytuacjach, w których zainteresowana osoba nie może zostać przekazana ze względu na stan zdrowia (zob. podobnie wyrok z dnia 16 lutego 2017 r., C.K. i in., C-578/16 PPU, EU:C:2017:127, pkt 89) lub z uwagi na jej umieszczenie pod przymusem na szpitalnym oddziale psychiatrycznym [zob. podobnie wyrok z dnia 31 marca 2022 r., Bundesamt für Fremdenwesen und Asyl i in. (Umieszczenie osoby ubiegającej się o azyl w szpitalu psychiatrycznym), C-231/21, EU:C:2022:237, pkt 62].
- 70 W związku z tym właściwe organy nie mogą skutecznie powoływać się na uregulowanie obowiązujące na mocy prawa krajowego w przypadku praktycznej niemożności wykonania decyzji o przekazaniu, aby uzasadnić zastosowanie art. 27 ust. 4 rozporządzenia Dublin III i uniemożliwić w ten sposób zastosowanie terminu ustanowionego dla celów zapewnienia szybkiego rozpatrywania wniosków o udzielenie ochrony międzynarodowej w art. 29 ust. 1 tego rozporządzenia.
- 71 W świetle powyższych rozważań na pytania pierwsze i drugie w sprawach połączonych C-245/21 i C-248/21 należy odpowiedzieć, że art. 27 ust. 4 i art. 29 ust. 1 rozporządzenia Dublin III należy interpretować w ten sposób, że bieg terminu na przekazanie przewidzianego w tym ostatnim przepisie nie zostaje przerwany, gdy właściwe organy państwa członkowskiego wydają, opierając się na tym art. 27 ust. 4, możliwą do cofnięcia decyzję o zawieszeniu wykonania decyzji o przekazaniu na tej podstawie, że wykonanie to jest praktycznie niemożliwe ze względu na pandemię COVID-19.

W przedmiocie pytania trzeciego

- 72 W świetle odpowiedzi udzielonej na pytania pierwsze i drugie w sprawach połączonych C-245/21 i C-248/21 nie ma potrzeby udzielania odpowiedzi na pytanie trzecie w tych sprawach, ponieważ pytanie to zostało zadane przez sąd odsyłający na wypadek udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytania pierwsze i drugie.

W przedmiocie kosztów

- 73 Dla stron w postępowaniach głównych niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (pierwsza izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 27 ust. 4 i art. 29 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 604/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca

należy interpretować w ten sposób, że:

bieg terminu na przekazanie przewidzianego w tym ostatnim przepisie nie zostaje przerwany, gdy właściwe organy państwa członkowskiego wydają, opierając się na tym art. 27 ust. 4, możliwą do cofnięcia decyzję o zawieszeniu wykonania decyzji o przekazaniu na tej podstawie, że wykonanie to jest praktycznie niemożliwe ze względu na pandemię COVID-19.

Podpisy